

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 79/16
Люксембург, 19 юли 2016 г.

Заключение на генералния адвокат по съединени дела
C-203/15 Tele2 Sverige AB/Post-och telestyrelsen и C-698/15 Secretary of
State for Home Department/Tom Watson и др.

**Според генералния адвокат Saugmandsgaard Øе общо задължение за
запазване на данни, което държава членка е наложила на доставчиците на
електронни съобщителни услуги, може да е съвместимо с правото на Съюза**

Трябва обаче това задължение да е съпроводено със строги гаранции

В решение по дело Digital Rights Ireland от 2014 г.¹ Съдът приема за невалидна директивата за запазване на данни² с мотива, от една страна, че установеното с нея общо задължение за запазване на някои данни води до тежка намеса в основните права на зачитане на личния живот и на защита на личните данни, и от друга страна, че така установеният режим не е ограничен до строго необходимото за целите на борбата с тежките престъпления.

След постановяването на посоченото решение в Съда са заведени две дела относно наложено в Швеция и в Обединеното кралство общо задължение за доставчиците на електронни съобщителни услуги за запазване на данните за електронните съобщения. Това дава възможност на Съда да уточни какво тълкуване следва да се даде *в национален контекст* на решение по дело Digital Rights Ireland.

В деня след постановяване на решението по дело Digital Rights Ireland далекосъобщителното предприятие Tele2 Sverige уведомява шведския Комитет по пощи и далекосъобщения за решението си да прекрати запазването на данни, както и да изтрие вече запазените данни (дело C-203/15). Всъщност шведското право задължава доставчиците на електронни съобщителни услуги да запазват определени лични данни за абонатите си.

По дело C-698/15 Tom Watson, Peter Brice и Geoffrey Lewis подават жалба срещу британския режим за запазване на данни, който позволява на министъра на вътрешните работи да задължи обществените далекосъобщителни оператори да запазват всички данни за съобщения за максимален период от дванадесет месеца, като при това се изключва запазването на съдържанието на въпросните съобщения.

Kammarrätten i Stockholm (Апелативен административен съд, Стокхолм, Швеция) и Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) (гражданско отделение на Апелативен съд на Англия и Уелс, Обединено кралство) сезират Съда с искане да установи дали национални режими, които налагат на доставчиците общо задължение за запазване на данни, са съвместими с правото на Съюза (и по-специално с Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации³ и с някои разпоредби от Хартата на основните права на ЕС⁴).

¹ Решение на Съда от 8 април 2014 г., *Digital Rights Ireland и др.* (C-293/12 и C-594/12, вж. прессъобщение № 54/14).

² Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за запазване на данни, създадени или обработени, във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи и за изменение на Директива 2002/58/ЕО (ОВ L 105, стр. 54; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 53, стр. 51).

³ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации

В заключението си от днес генералният адвокат Henrik Saugmandsgaard Øe най-напред уточнява категориите данни, по отношение на които са наложени общи задължения в Швеция и в Обединеното кралство. Става въпрос за данни, позволяващи идентифицирането и локализирането на източника и на местоназначението на информацията, данни, свързани с датата, времето и продължителността на съобщението, както и данни, позволяващи да се определи видът на съобщението и на използваното оборудване. Както в Швеция, така и в Обединеното кралство задължението за запазване не се отнася до съдържанието на съобщенията.

Според генералния адвокат **общо задължение за запазване на данни може да е съвместимо с правото на Съюза. Използването от държавите членки на възможността да налагат такова задължение обаче е подчинено на спазването на строги изисквания.** Националните юрисдикции следва да проверят с оглед на всички релевантни характеристики на националните режими дали тези изисквания са спазени.

На първо място, общото задължение за запазване и свързаните с него гаранции трябва да бъдат **установени със законови или подзаконови мерки, които да са достъпни и предвидими и да осигуряват подходяща защита от произвол.**

На второ място, **задължението трябва да не нарушава основното съдържание на признатите с Хартата права на зачитане на личния живот и на защита на личните данни.**

На трето място, генералният адвокат напомня, че правото на Съюза изисква всяка намеса в посочените основни права да преследва цел от общ интерес. Според него **цел от общ интерес, която може да обоснове общо задължение за запазване на данни, е само борбата с тежки престъпления**, като, за разлика от нея, борбата с обикновени нарушения или правилното провеждане на ненаказателни производства не представляват такива цели.

На четвърто място, **общото задължение за запазване на данни трябва да е стриктно необходимо за борбата срещу тежките престъпления**, което означава, че никаква друга мярка или съчетание от мерки не трябва да могат да са също толкова ефективни в борбата с тежките престъпления и същевременно да накърняват в по-малка степен основните права. Освен това генералният адвокат подчертава, че **това задължение трябва да отговаря на установените с решение по дело Digital Rights Ireland⁵ условия, свързани с достъпа до данните, периода на запазването им, защитата и сигурността им, за да може накърняването на основните права да се ограничи до стриктно необходимото.**

Най-накрая, в едно демократично общество **общото задължение за запазване на данни трябва да е пропорционално** на целта за борба с тежките престъпления, което налага сериозните рискове, свързани с това задължение в едно демократично общество, да не са несъразмерни спрямо произтичащите от него предимства в борбата с тежките престъпления.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор.

(Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 36, стр. 63). изменена с Директива 2009/136/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. (ОВ L 337, стр. 11).

⁴ Членове 7, 8 и 52, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

⁵ Заедно със задължението трябва да бъдат предвидени и всички гаранции, които Съдът е посочил в точки 60—68 от решение по дело Digital Rights Ireland.

Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на представянето.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106